

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**Iosephi Vicecomitis Ambrosiani Collegii Doctoris
Observationes Ecclesiasticæ In quo [!] de Antiquis
Baptismi Ritibus, ac Cæremonijs agitur**

Visconti, Giuseppe

Parisii, 1618

Cap. 4. De doloris signis, conscientiaë excuſione, & lachrymis.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-64585](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-64585)

*Pectoris signis, conscientia excussione,
& lachrymis.*

CAP. IV.

Ed. quoniam de his rebus, quæ aliquo modo in actionem cadunt, non satis est univ-
erse loqui, conabor etiam sigillatim ea tra-
dere, ex quibus baptizandorum pœnitentia
ab omnibus perspici queat. erat autem huius
pœnitentiæ proprium, ut primo signa doloris
ex flagitiorum recordatione palam ostende-
retur: de quo S. Augustinus serm. 11. ad frat. in
hierem. his verbis loquitur: *ô compunctio sancta
sine qua adultus non prodest baptismus: & S. Ansel-
mus in cap. 3. Matth. quamvis Ioannes in bap-
tismo Christi omnia peccata posse deleri, crederet: ta-
men ante baptismum Christi ad pœnitentiam inui-
tabat quia volebat eos preparare, & aptare, quate-
nus compuncto corde, & humiliato per tantum sa-
cramentum, perciperent remissionem peccatorum.*
Præcipue autem hic dolor in pectoris percus-
sione cernebatur, quod tradidit S. Ioannes
Chryostomus homil. 21. ad illuminat. ubi vir-
tutes, Christianæq; vitæ officia, opera, & actio-
nes cum Christiani nominis splendore con-
gruentes populo persuasurus, hanc consuetu-
dinem commemorat: *audisti, quomodo genuerunt
dada sacris introducti, & pectus percusserunt, eos sti-
mulante conscientia. Tū vero singulari animi demis-
sione sua dicta, facta, & cogitata per totā vitā*

Doloris si-
gna bap-
tizandi exhi-
bebant.

Baptizandi
pectus tunc
debant.

Conscien-
tiæ excus-
sio in viu
baptizaa-
dis.

recognoscere studebant. scriptum est
pud S. Basilium exhortat. ad baptismum
aliquantulum conscientiam, ingredi in pro
rium anima secretius, prateritorum memora
pud te parumper excita. & apud S. Ambrosiu
lib. 2. de sacram. cap. 7. quando dedisti
tuum, tulit lutum, & linit super oculos
significat? ut peccatum tuum fatereris, & po
tiam tuam recognosceres, ut pœnitentiam
licitorum, &c. Atque hæc ut facilius in
delinrent, lachrymas, dolpris indices, et
debant, quemadmodum veterum scriptura
testimonia ostendunt. legimus enim in Sa
gorio Nazianzeno orat. 40. in sane, lachry
chrimas baptizati cupiētibus magno v
se, dum ait; bona auxilia erunt tibi ad ea, pœ
sideras, consequenda, vigilia, ieiunia, h
mituritiones, orationes, lachryma, arum
indigentium opitulatio. S. etiam Ioannes Ch
sostomus homil. 21. ad illuminat. idem
confirmat: cum ad delendas scelerum
culas populum hortatur. Ait enim: *audite
modo gemuerunt dudum sacris intrōdūcti, et
percusserunt.* Et Paulinus Nolanus in paneg.
de Cels. puer. ad hanc consuetudinem
dens, canit:

Ite procul lati stentum consortia malo.

Ut breuib. lachrymis gaudia longa metan.

Lachrymæ
baptizan-
dorum.

4. ct. 4.

Præterea S. Pater. explicat. in Act. A postul.
apertissimè hæc docet: cum lachrymas, et
securitatem fidelibus præstare, sic allertur:
rrius, cum quosdam terros malorū suorum
atione susciperet, admonuit dicens: pœnitentiam

baptizetur unusque vestrum, dicturus enim bap-
 tizatus, premisit penitentia lamenta, ut prius aqua se
 sine afflictionis infunderent, & postmodum sacra-
 mento baptismatis lauarent. Quia igitur mente, qui
 transactas culpas flere negligunt, securi viuunt de ve-
 nia, quando ipse summus pastor Ecclesie huic sacra-
 mento penitentiam addendam credit? Denique
 hęc Bedę opinio est, atque sententia, qui ho-
 mil. in cap. 7. Marc. quicumque simulacrorum
 cultu abiecto, vnius Christi culni consecrati
 capiebant, eis eleemofyna, & lachrymis opus
 fuisse, tradit his verbis: necessaria est doctrina ve-
 ritatis, que iubet eos, qui cum pane vita descenden-
 te de celo participare desiderant, crebro eleemofyna-
 rum, lachrymarum, aliorumque iustitie fructuum la-
 namenta sua opera purgare. frustra autem Pharisei,
 frustra omnes iudei lauant manus, & à foro bap-
 tizantur, quando contemunt fonte salutaris ablu-
 i. Sed hęc videri possunt obscuriora, cum exem-
 plorum lacem non habent. vita, atque gestis
 illustanda sunt veterum heroum, quę testi-
 monis sacis, superque comprobati videntur.
 Costantinum igitur Magnum interrogo, num
 lachrymas tenere potuerit, cum ad Christi fi-
 dem adducendus, numen scelere violatum, va-
 riis peccatorum generibus sibi propitiū red-
 deret. Sanè in veterum monumentis mul-
 ta suppetunt, quę faciant huic rei fidem. Præ-
 ter alia, ipse Constantinus in edict. ad Syluest.
 quod Concil. general. rom. i. habetur, sic ait:
 Beatisimus idem Syluester Pater noster, urbis Romę
 Episcopus, iudixit nobis penitentia tempus intra Pa-
 triam nostram Lateranensem, in vno cilicio, vt de

Constanti-
 nilachrymę
 ante bap-
 tizum.

Pontifices
 olim Romę
 Episcopi
 vocabantur.

omnibus, quae à nobis impie peracta, atque
 disposita fuerant, vigiliis, ieiuniis, atque lachry-
 & orationibus, apud Dominum Deum nostrum
 sum Christum saluatorem veniam impetremus.
 Et Simeon Metaphrastes de vit. S. Syluestri
 Constantini Magni fidem, & baptismum
 persequeretur, fletus, & lachrymarum pene-
 à S. Syluestro indictam, esse, docet in
 modum: oportet ergo, te prius ieiunare, &
 & Deum placare lachrymis, quacumque
 confitentem, deponere ergo purpuram, & duodecim
 ptem diebus, & tua regia penetrare in
 ianus, in sacco, & cinere iacens, in luctu
 tentiam. A sancto autem Basilio si quis
 quibus tandem rebus coelestes iras placare
 tenderit; hoc, opinor, respondebit, lachry-
 baptisima postulanti iuges riuos lachrymarum
 denso cum gemitu profuxisse, hoc ne
 lud est, quod Amphilochius de vit. S. Basilii
 scribit: humi se prostravit, & cum clamore
 & lachrymis petebat. Nec mirum est, qui
 tismi caractere insigniendi erant, manibus
 bus vbertim lachrymis, antea etiam vitam
 detestatos esse; cum ceteri fideles ad diuini
 numen eis promerendum, ingentem
 chrymarum profuderint, de quo in vita S. Bas-
 bastiani ex antiquo manuscripto codice
 Surium ita legimus: sanctus Polycarpus
 Xavit eum, indixitque ei triduanum ieiunium
 accito, ad se sancto Sebastiano, tribus diebus, &
 etibus cum eo ieiunavit: orabantque pariter
 lachrymis, ut fidem nominis sui in salutem
 tis credere Dominus demonstraret. Quibus post

S. Basilij
 lachrymarum
 ante bap-
 tismum.

Fidelium
 lachrymarum
 pro bap-
 tizandis.

conclusionis veritas omnibus pater: at-
que de confessione differendi proprius locus
appertur.

De Confessione.

CAP. V.

Valde enim consentaneum est opinari,
post lachrymarum effusionem, animi sui
latebras, & vlcera sacerdotibus aperuisse; non
quali penitentiae sacramento initiarentur, sed
ut delictorum sui insigne argumentum prae-
berent. cuius rei testimoniis plena est omnis
antiquitas. In primis Actor. 19. legimus, quos-
dam baptisimi candidatos cum magno dolore
vitae noxas exposuisse. scriptum est enim: mul-
tisque credentium veniebant, confitentes, & annun-
tiantes actus suos quem locum quamvis de con-
fessionis sacramento, quo, post baptismum,
fideles vitae maculas expiant, Gulielmus Lin-
danus lib. 4. panopl. Euang. cap. 66. Gregorius
de Valentia 3. part. dispu. 7. quaest. 9. punc. 2. Cef-
Baronius tom. 1. Annal. ac alij plures explica-
nt: tamen de confessione, baptismo praemitti
solita, intelligendum esse, Caietanus, & Lori-
nus testantur. quorum non tam ne auctoritas
monet, quam ratio. aiunt enim, de catechum.
S. Pauli doctrinam, & fidem Christianam sicut
tibus ibi sermonem esse: ac S. Lucam loqui de
is, quos paulo ante Gentilium, ac Iudaeorum
nomine appellauerat: qui nimirum antea etæ

Confessio
ante bap-
tismum.